

МИНИСТЕРСТВО ОБРАЗОВАНИЯ РЕСПУБЛИКИ БЕЛАРУСЬ
БЕЛОРУССКИЙ ГОСУДАРСТВЕННЫЙ УНИВЕРСИТЕТ
БИОЛОГИЧЕСКИЙ ФАКУЛЬТЕТ

Кафедра общей экологии и методики преподавания биологии

Аннотация к дипломной работе
**ОСОБЕННОСТИ СУТОЧНОЙ АКТИВНОСТИ ПТИЦ ОТРЯДА
ВОРОБЫНООБРАЗНЫЕ ИНТРАЗОНАЛЬНЫХ БИОТОПОВ**

Маркевич Тимур Викторович
Научный руководитель Гричик В.В.

Минск, 2024

РЕФЕРАТ

Дипломная работа 42с., 17 рис., 3 табл., 20 источников.

ВОРОБЬИНООБРАЗНЫЕ, PASSERIFORMES, СУТОЧНАЯ АКТИВНОСТЬ, ВИДОВОЕ РАЗНООБРАЗИЕ, ПАУТИННЫЕ СЕТИ, ИНТРАЗОНАЛЬНЫЙ БИОТОП.

Объект исследования: Сообщества птиц отряда Воробьинообразные (*Passeriformes*)

Цель работы: на основе собранного материала проанализировать видовое разнообразие и суточную активность птиц отряда Воробьинообразные.

Методы исследования: паутинные сети.

Учет проводился на территории УГС «Западная Березина» Белорусского Государственного Университета в 2022 и 2023 годах на разных участках – сосновка и пойма реки. В 2022 году всего было отловлено 11 птиц, принадлежащих к 5 видам и 3 семействам. В 2023 году всего было отловлено 56 птиц отряда Воробьинообразные, принадлежащие к 13 видам и 3 семействам. Также был задействован материал, полученный другими студентами биологического факультета в предыдущие годы.

В предыдущие годы отловов наиболее часто встречаемыми были птицы следующих семейств: Славковые, Дроздовые и Синицевые. Славка серая (*Sylvia communis*), славка садовая (*Sylvia borin*), славка-черноголовка (*Sylvia atricapilla*), пеночка-теньковка (*Phylloscopus collybita*), дрозд черный (*Turdus merula*), зарянка (*Erithacus rubecula*), большая синица (*Parus major*) встретились наибольшее количество раз. В 2022 году в отлавах преобладала славка-черноголовка (*Sylvia atricapilla*), а в 2023 году – славка серая (*Sylvia communis*) и славка-черноголовка (*Sylvia atricapilla*).

Если проанализировать суточную активность наиболее часто встречающихся видов птиц, то можно прийти к заключению, что суточная активность у этих птиц не отличается от общей закономерности как на участке в сосновке, так и в пойме реки. Можно также отметить, что участок в пойме реки преобладает по количеству отловленных птиц за все годы проведения отловов.

РЭФЕРАТ

Дыпломная праца 42с., 17 мал., 3 табл., 20 крыніц.

ВЕРАБ'ІНАПАДОБНЫЯ, PASSERIFORMES, СУТАЧНАЯ
АКТЫЎНАСЦЬ, ВІДАВАЯ РАЗНАСТАЙНАСЦЬ, ПАВУЦІННЕВЫЯ СЕТКІ,
ИНТРАЗОНАЛЬНЫЙ БІЯТОП.

Аб'ект даследавання: супольнасці птушак атрада Вераб'інападобныя (Passeriformes)

Мэта працы: на аснове собранага матэрыялу прааналізаваць відавую разнастайнасць і сутачную актыўнасць птушак атрада Воробынообразные.

Метады даследавання: павуцінневыя сеткі.

Улік праводзіўся на тэрыторыі УГС "Заходняя Бярэзіна" Беларускага дзяржаўнага ўніверсітэта ў 2022 і 2023 гадах на розных участках – хвойнік і пойма ракі. У 2022 годзе ўсяго было адлоўлена 11 птушак, якія належаць да 5 відаў і 3 сямействаў. У 2023 годзе ўсяго было адлоўлена 56 птушак атрада Воробынообразные, якія належаць да 13 відах і 3 сямействаў. Таксама быў задзейнічаны мацюкаў, атрыманы іншымі студэнтамі біялагічнага факультэта ў папярэднія гады.

У папярэднія гады адловаў найбольш часта сустракаемымі былі птушкі наступных сямействаў: Слаўкавые, Драздовыя і Сініцавыя. Слаўка шэрая (*Sylvia communis*), славка садовая (*Sylvia borin*), славка-чорнаголоўка (*Sylvia atricapilla*), пячураўка-теньковка (*Phylloscopus collybita*), дрозд чорны (*Turdus merula*), заранка (*Erythacus rubecula*), вялікая сініца (*Parus major*) сустрэліся найбольшую колькасць разоў. У 2022 годзе ў адловах пераважала славка-чорнаголоўка (*Sylvia atricapilla*), а ў 2023 годзе – славка шэрая (*Sylvia communis*) і славка-чорнаголоўка (*Sylvia atricapilla*).

Калі прааналізаваць сутачную актыўнасць найбольш часта сустракаемых відаў птушак, то можна прыйсці да высновы, што сутачная актыўнасць у гэтых птушак не адразніваецца ад агульнай заканамернасці як на ўчастку ў хвойніку, так і ў пойме ракі. Можна таксама адзначыць, што ўчастак у пойме ракі пераважае па колькасці адлоўленых птушак за ўсе гады правядзення адловаў.

ABSTRACT

Thesis 42c., 17 fig., 3 tables, 20 sources.

PASSERIFORMES, PASSERIFORMES, DAILY ACTIVITY, SPECIES DIVERSITY, SPIDER WEBS, INTRAZONAL BIOTYPE.

Object of research: Communities of birds of the order Passeriformes

The purpose of the work: based on the collected material, to analyze the species diversity and daily activity of birds of the order Sparrow-like.

Research methods: spider webs.

The accounting was carried out on the territory of the UGS "West Berezina" of the Belarusian State University in 2022 and 2023 at different sites – the pine forest and the floodplain of the river. In 2022, a total of 11 birds belonging to 5 species and 3 families were captured. In 2023, a total of 56 birds of the order Sparrow-like, belonging to 13 species and 3 families, were captured. The material obtained by other students of the Faculty of Biology in previous years was also involved.

In previous years of trapping, the most common birds were the following families: Warblers, Thrushes and Titmice. The grey warbler (*Sylvia communis*), the garden warbler (*Sylvia borin*), the black-headed warbler (*Sylvia atricapilla*), the warbler (*Phylloscopus collybita*), the blackbird (*Turdus merula*), the robin (*Erithacus rubecula*), the great tit (*Parus major*) have met the most times. In 2022, the black-headed warbler (*Sylvia atricapilla*) prevailed in the catches, and in 2023 – the gray warbler (*Sylvia communis*) and the black-headed warbler (*Sylvia atricapilla*).

If we analyze the daily activity of the most frequently encountered bird species, we can conclude that the daily activity of these birds does not differ from the general pattern both on the site in the pine forest and in the floodplain of the river. It can also be noted that the area in the floodplain of the river prevails in terms of the number of captured birds for all the years of trapping.